

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÔNG HÀ, TỈNH QUẢNG TRỊ
Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Hồ Thị Xuân Hương.
- *Thư ký phiên họp:* Ông Nguyễn Trí Diện - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp:* Bà Lê Thùy Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 11 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 106/2020/TLST-VDS ngày 13 tháng 10 năm 2020 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 07/2020/QĐST-DS ngày 16 tháng 11 năm 2019.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà Lê Thị B, sinh năm 1956; địa chỉ: Khu phố H, phường L, thành phố Đ, tỉnh Quảng Trị, có mặt.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Ông Lê Văn B1, sinh năm 1951; địa chỉ: Khu phố H, phường L, thành phố Đ, tỉnh Quảng Trị, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Lê Văn B1, sinh năm 1951, có quá trình sinh đẻ, phát triển về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Có trình độ học vấn lớp 12/12. Năm 1977, ông Lê Văn B1 xuất hiện các triệu chứng loạn thần; đêm ít ngủ, có lúc thức trắng; nói nhảm, cười vô cớ một mình, chửi người thân.... Đến năm 2002 gia đình đã đưa ông B1 đi khám, điều trị nhiều lần tại bệnh viện đa khoa tỉnh Quảng Trị.

Từ năm 2014, bệnh tình của ông B1 nặng hơn, bỏ nhà đi lang thang, gia đình phải đi tìm về, không thích tiếp xúc với người lạ, không ăn chung với gia đình, chỉ ăn riêng một mình; vệ sinh cá nhân kém, người nhà phải nhắc nhở và hỗ trợ. Từ đó

đến nay ông B1 đã điều trị ngoại trú tại Trung tâm kiểm dịch bệnh tật tỉnh Quảng Trị, đêm ngủ được, hết phát rồi nhưng tác phong ngày càng sa sút.

Tháng 02/2020, ông Lê Văn B1 bị cao huyết áp, dẫn đến tai biến mạch máu não, liệt $\frac{1}{2}$ người (P), đã điều trị tại bệnh viện đa khoa tỉnh Quảng Trị. Từ đó trở đi ông Lê Văn B1 chỉ nói ú ớ, có thể nói từng từ một nhưng không rõ; không đi lại được, đại tiểu tiện không tự chủ; việc ăn uống, vệ sinh cá nhân đều do người nhà phục vụ chăm sóc.

Tại phiên họp, ông Lê Văn B1 nghe hiểu câu hỏi nhưng trả lời không rõ (âm thanh không phát thành tiếng), tình trạng không đứng dậy được và không thể đi lại (ngồi xe lăn).

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 908/KLGĐTC ngày 13/11/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung kết luận: Về mặt y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5) + di chứng tai biến mạch máu não (169.4); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Bà Lê Thị B (là em ruột của ông Lê Văn B1) yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Văn B1 mất năng lực hành vi dân sự.

Ý kiến phát biểu của Kiểm sát viên:

Về việc tuân theo pháp luật: Từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước khi quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký và những người yêu cầu đã thực hiện đúng theo trình tự, thủ tục do Bộ luật tố tụng dân sự quy định.

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án áp dụng Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự tuyên bố ông Lê Văn B1, sinh năm 1951; địa chỉ: Khu phố H, phường L, thành phố Đ, tỉnh Quảng Trị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; Ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đông Hà nhận định:

[1] **Về quan hệ pháp luật:** Bà Lê Thị B (là em ruột của ông Lê Văn B1) có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị tuyên bố ông Lê Văn B1, sinh năm 1951 mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự được quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] **Về thẩm quyền:** Ông Lê Văn B1, sinh năm 1951 có đăng ký hộ khẩu thường trú và chỗ ở hiện nay tại: Khu phố H, phường L, thành phố Đ, tỉnh Quảng Trị do đó thẩm quyền giải quyết việc dân sự thuộc Tòa án nhân dân thành phố

Đông Hà, tỉnh Quảng Trị được quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Xét thấy, ông Lê Văn B1, sinh năm 1951, có quá trình sinh đẻ, phát triển về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường, nhưng từ năm 1977 đã có bệnh sử triệu chứng loạn thần, đã được điều trị nhưng đến năm 2014, bệnh tình ngày càng nặng hơn, tác phong ngày càng sa sút. Đặc biệt từ tháng 02/2020, ông Lê Văn B1 bị cao huyết áp, dẫn đến tai biến mạch máu não, liệt $\frac{1}{2}$ người (P), đã điều trị tại bệnh viện đa khoa tỉnh Quảng Trị. Từ đó trở đi ông Lê Văn B1 được chẩn đoán: Triệu chứng tâm thần, thần kinh, tim mạch. Ông Lê Văn B1 thuộc đối tượng hưởng trợ cấp ưu đãi, bà Lê Thị B là người hưởng trợ cấp chăm sóc ông Lê Văn B1.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 908/KLGĐTC ngày 13/11/2020 của trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung kết luận: Về mặt y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5) + di chứng tai biến mạch máu não (169.4); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Do đó, bà Lê Thị B (*Em của ông B1*) yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Văn B1 là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đông Hà, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị B là có căn cứ.

Từ những nhận định ở trên có cơ sở chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị B về việc tuyên bố ông Lê Văn B1, sinh năm 1951; địa chỉ: Khu phố H, phường L, thành phố Đ, tỉnh Quảng Trị là người mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Lê Thị B là cá nhân thuộc hộ nghèo nên không phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại Điểm d Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ vào Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự:

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Lê Thị B tuyên bố: Ông Lê Văn B1, sinh năm 1951; địa chỉ: Khu phố H, phường L, thành phố Đ, tỉnh Quảng Trị là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí: Căn cứ Điểm d Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm cho bà Lê Thị B.

2. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND TP. Đông Hà;
- UBND phường Đông Lương;
- Phòng tư pháp;
- Chi cục THADS TP. Đông Hà;
- Đường sự;
- Lưu hồ sơ, tập án.

THẨM PHÁN

Hồ Thị Xuân Hương